

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่ให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุดทุกคนที่มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กรมวิชาการ. 2544 : 2) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สาระการเรียนรู้ต่างประเทศ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันในการค้นคว้าหาความรู้ ศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยยังคงความภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย (กรมวิชาการ. 2544 : คำนำ)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษนั้นสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ประการที่ 1 และ 2 คือ ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้ให้ความสำคัญของการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์จึงได้กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ว่า สารที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน และเขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความนำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอ ข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ (อัญญา ชิวพันธ์. 2532 : 42) ได้ให้ความคิดเห็นว่า ทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ ด้วยกันทั้งสิ้น แต่ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคนนั้น มีระดับต่างกัน บางคนอาจมีโอกาที่จะ แสดงความคิดสร้างสรรค์มากกว่าคนอื่น ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการมนุษย์

ความคิดสร้างสรรค์ (อารี รังสินันท์. 2532 : 12) เป็นกระบวนการทางความคิดที่มีความสำคัญต่อบุคคลในชาติโดยเฉพาะผู้เรียน ผู้มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถสร้างความคิด สร้างจินตนาการ ไม่จนต่อสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม เป็นคนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองไปข้างหน้าว่าน่าจะมีอะไรเกิดขึ้น และผลจะเกิดขึ้นอย่างไร คนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะคิดถึงอนาคต มากกว่าอดีตหรือปัจจุบัน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคม ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2537 : 38) ศึกษาพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ควรได้รับการพัฒนาและ ถือเป็นเป้าหมายหลักที่ครู พ่อ แม่ และผู้ใกล้ชิดต้องตระหนักถึงความสำคัญ ให้ความสนใจอย่างจริงจัง เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะได้เป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดสร้างสรรค์ อันเป็นสิ่งที่ประเทศชาติต้องการอย่างยิ่ง

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา วงการศึกษาได้มีการศึกษาค้นคว้า เรื่องความคิดสร้างสรรค์อย่าง กว้างขวาง ทิศนา แจมมณี และคณะ (2544 : 75) กล่าวว่า สาเหตุที่การส่งเสริมด้านการคิดไม่ ประสบความสำเร็จชัดเจนก็เพราะผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาความคิด และจาก ผลการจัดการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 พบว่า เด็กไทยไม่เก่งเรื่องการคิด การใช้เหตุผล เพราะการเรียนการสอนส่วนมากยังคงเน้น การเรียนแบบท่องจำเนื้อหา มากกว่าเน้นทักษะการคิด ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอก รอบสองของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 213 แห่ง พบว่า มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด อย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับคุณภาพดีมาก เท่ากับ 15.42 ระดับดี เท่ากับ 61.68 ระดับพอใช้ 22.43 ระดับปรับปรุง 0.47 และค่าเฉลี่ย ระดับคุณภาพและการตัดสินผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา จำนวน 52 โรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก 1.96 ระดับดี เท่ากับ 37.25

ระดับพอใช้ 52.94 ระดับปรับปรุง 7.85 โดยโรงเรียนที่ผู้วิจัยต้องการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยและระดับคุณภาพพอใช้เป็นส่วนมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 52.94

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า ความคิดสร้างสรรค์มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในโลกปัจจุบันเป็นอย่างมาก และจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และสภาพปัญหารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ทราบว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวเด็กทุกคนตั้งแต่แรกเกิด สามารถส่งเสริมและพัฒนาขึ้นได้ (อารี พันธุ์ณี. 2540 : 12) ในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ (ศิริพร เถาว์โท. 2545 : 44) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในศาสตร์ต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา หรือแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาประยุกต์ใช้ให้เกิดความคิด จากประสบการณ์ และความสามารถของผู้เรียน

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 12) กล่าวว่า ในประเทศไทยจัดในลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีโอกาสที่ผู้เรียนจะใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่าน และเขียน ได้ครบทั้ง 4 ทักษะได้น้อยมาก โดยผู้เรียนมีโอกาสใช้ประโยชน์จากการอ่านมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วอร์ด (Ward. 1989 : 2) ที่ว่านักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมีโอกาสพูดภาษาอังกฤษได้น้อยมาก การอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญที่สุดของผู้เรียน เนื่องจากโอกาสที่ผู้เรียนจะได้อ่านหรือจะต้องอ่านภาษาอังกฤษที่เป็นเอกสาร สิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศ ฉลากสินค้า ตลอดจนตำราวิชาการ หรือหนังสือเพื่อความรู้ ความบันเทิงต่างๆ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถของแต่ละคนให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น ทั้งยังช่วยพัฒนาพัฒนาความคิดเป็นของตนเอง และเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตทุกๆ ด้าน ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพที่ได้ผลระยะยาวมากที่สุด วิรชาติ ชัยเนตร (2541 : 4) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน ผู้ที่อ่านมากย่อมมีความรู้มาก ซึ่งสอดคล้องกับ พรรศรี ปทุมศิริ (2541 : 2) กล่าวว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของคนยุคใหม่ การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งสำหรับการแสวงหาความรู้ เพราะการอ่านจะช่วยเสริมสร้างความรู้ความคิดของตนให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น การอ่านมีบทบาทสำคัญในการเรียนทุกระดับ นอกจากนี้ การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านเปรียบเสมือนกุญแจไขความรู้ที่มีอยู่มากมาย และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินได้อีกด้วย (สมพิศ สารสมบัติ และคณะ. 2547 : 2) แต่จากการวิจัยของ สุวรรณิ เวทไธสง (2544 : 2) พบว่าผู้เรียนมักมีปัญหาในด้านการอ่าน คือ ไม่สามารถหารายละเอียด แปลความ ตีความ และสรุป

ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เป็นสาเหตุให้เกิดความเบื่อหน่าย และขาดความกระตือรือร้นในการอ่านภาษาอังกฤษและจากการประเมินของกรมวิชาการ พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ซึ่งในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้ความสำคัญในเรื่องทักษะการอ่าน ซึ่งผู้สอน พบปัญหาว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาด้านการอ่าน เนื่องจากนักเรียนอ่านไม่ออก แปลความ ตีความ และสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ หรืออ่านข้อความแล้วไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้

จากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (O-NET) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2551 : 93) พบว่าผลสัมฤทธิ์นักเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ ได้คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 22.54 และระดับพื้นที่ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 21.08

จากการศึกษาถึงความสำคัญ และสภาพปัญหาของความคิดสร้างสรรค์และความเข้าใจในการอ่านนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบแผนที่ความคิดและแบบการสร้างองค์ความรู้ พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบแผนที่ความคิดนั้น เป็นวิธีการเรียนรู้หนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย และรวดเร็ว ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน สามารถควบคุมการเรียนของตนเองได้ ซึ่งจะช่วยให้ผลการเรียน ด้านการเรียนมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยจะช่วยให้ผู้เรียน เชื่อมโยง สารสนเทศ ต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตามลำดับความสำคัญให้เห็นเป็นรูปธรรมในลักษณะแผนภาพ (ไสว พิทขาว. 2544 : 161) ซึ่ง นพดล ปู้ชประเสริฐ (2543 : 24) ได้กล่าวถึงการสร้างแผนที่ความคิดว่า เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ต่างๆ จากบทที่อ่าน สามารถสรุปความสัมพันธ์และจัดรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภท และแยกแยะข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดนั้น นักเรียนต้องอ่านอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน กล่าวคือ จะต้องศึกษาโครงสร้างของบทอ่าน หาใจความสำคัญและลำดับเนื้อเรื่อง ช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดกับนักเรียนด้วยเช่นกัน และวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง พบว่า เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษา คิด ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาจากใบความรู้ สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผลงานหรือชิ้นงานให้มีคุณภาพและแปลกใหม่ น่าสนใจ (สุวิทย์ มูลคำ. 2544 : 48) จากวิธีการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ดังนั้นจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ความสำคัญของการวิจัย

ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปลูกฝังและส่งเสริมให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ประการที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ประการที่ 2 ความสามารถในการคิด ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความเข้าใจในการอ่าน จึงได้ศึกษาการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผลการวิจัยนอกจากจะทราบว่า การเรียนรู้วิธีใดที่จะทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษต่างกันแล้ว และจะเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อ นำไปใช้พัฒนาการจัดการการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ขยายโอกาสทางการศึกษา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 52 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,560 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ) ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา จากจำนวนห้องเรียน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 149 คน โดยการจับฉลากเลือกห้องเรียน 2 ห้องเรียนและวิธีการจัดการเรียนรู้ ดังนี้กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนรู้โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 35 คน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนรู้โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 35 คน โดยการจับห้องเรียนนั้นเป็นการจัดตามสภาพจริงที่โรงเรียนจัดไว้ให้

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ 2 แบบ ได้แก่ 1) แบบแผนที่ความคิด และ 2) แบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.2 ตัวแปรตาม คือ 1) ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และ 2) ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

2.3 ตัวแปรควบคุม ได้แก่ 1) ช่วงเวลาในการเรียนรู้ 2) สถิติปัญญาของนักเรียน และ 3) สภาพแวดล้อม

3. ขอบข่ายเนื้อหา

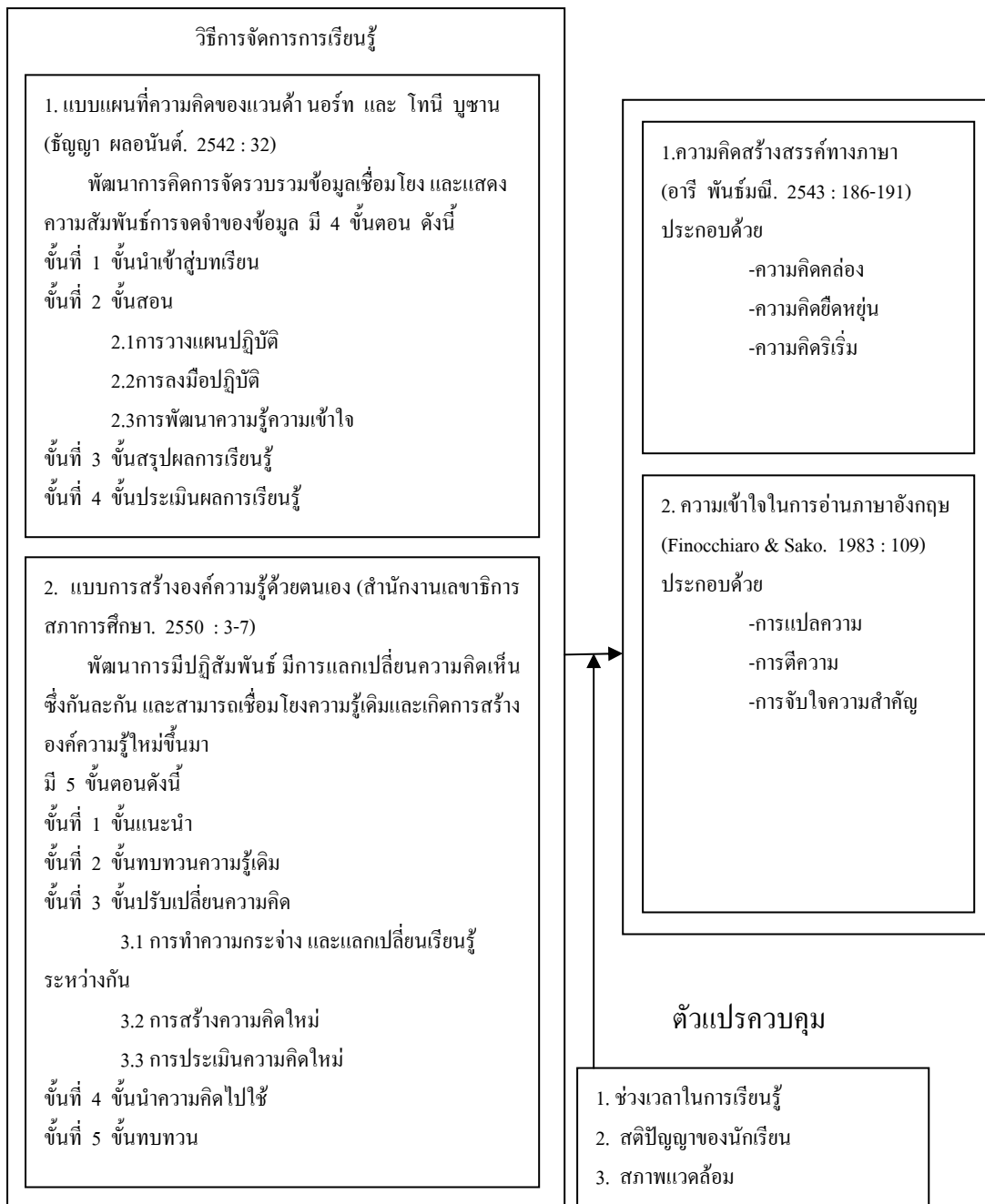
ขอบข่ายเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สารระการเรียนรู้ เรื่อง My school กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ) อำเภอวังน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มทดลองที่ 1 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด กลุ่มทดลองที่ 2 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำการทดสอบก่อนเรียน ดำเนินการทดลอง ทดสอบหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดและแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา หมายถึง คะแนนที่ได้จากความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มของผู้เรียนทางด้านภาษา ซึ่งความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ประกอบด้วย ความคิดคล่อง หมายถึง ความสามารถที่จะให้คำตอบ หรือแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหาได้อย่างคล่องแคล่ว ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความคิดใหม่ ซึ่งไม่มีคนอื่นคิดมาก่อน เกิดจากการนำประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่มีอยู่มาดัดแปลงให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการปรับ เปลี่ยน ในการคิดหาคำตอบได้ตามกาลเทศะและหลายทิศหลายทาง ซึ่งวัดได้จากการสอบวัด ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึงคะแนนที่ได้จากการสอบวัดความสามารถในการแปลความ ตีความและจับใจความสำคัญ จากการอ่านภาษาอังกฤษ โดยวัดจากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ เพื่อวัดความสามารถในการแปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยการสร้างแผนผังคล้ายกับลักษณะของเซลล์สมอง ซึ่งจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดลออทุกแง่มุม ทุกภาพแห่งการเชื่อมโยงนั้นอาศัยการทำงานประสานกันทั้งสมองสองซีก ทั้งซีกซ้ายซีกขวา ที่มีความเกี่ยวข้องกับภาพ สัญลักษณ์ จินตนาการ และซีกซ้ายที่ใช้เป็นเหตุผล และการคิดเชิงตรรกะ

การจัดการเรียนรู้แบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้โดยได้ศึกษา คิด ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาจากใบความรู้ สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งจะมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว โดยผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยเหลือ มีการตรวจสอบความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งการตรวจสอบตนเอง ระหว่างกลุ่ม หรือผู้สอนช่วยเหลือในการตรวจสอบความรู้ใหม่

สมมุติฐานการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองแตกต่างกัน
2. คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนจะได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดและแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. ครูใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ แบบแผนที่ความคิดและแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนานักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
3. ผู้บริหาร ใช้เป็นคู่มือในการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และเป็นผลงานที่แสดงถึงมาตรฐานการบริหารโรงเรียน